הכל שוחטין פרק ראשון חולין

כל הנרות של מחכת מטלטלין. דשל מתכות לא מאיסי אפילו יציעים כגון של נחושת וכיוצא בהן: [6]**הדולק בשבת.** שהיה נר דולק בו בין השמשות דמוקצה מחמת איסור שאסור לכבות הנר נאסר גם הוא לטלטול וכיון שהוקצה לבין השמשות הוקצה לכל היום: **בידים.** שהדליקו בו הנר אבל בהמה דממילא מידמיא דאמר להדר מזיא: **יאכל.** הוא עצמו ובו ביום ואין צריך להמתין עד הערב ובכדי שיעשו דהא דאמרינן בעלמא[7] לערב בכדי שיעשו לית ליה לר"מ אלא היכא דעבד ישראל איסורא ומזיד דאיכא מיזבח דלא נמטייה הנאה מאיסורא אבל בשוגג לא: **במזיד.** דאיכא איסורא: **לא יאכל.** בו ביום עד שתחשך ובכדי שיעשו. והוא הדין לאחרים נמי דאסור למיכליה בו ביום דטעמא משום דלא נמטייה הנאה מאיסורא הוא וכי שהי לאורתא בכדי שיעשו לא מטי לו הנאה מיניה ואיידי דתנא רישא בדידיה דאשמעינן רבותא להתירא תנא נמי סיפא בדידיה: **רבי יהודה אומר בשוגג יאכל במולאי שבת.** ולא בשבת. וה"ה לאחריני דאע"ג דבשוגג מיזבח אקילה ליכא עבירה מיהא איכא ובעינן בכדי שיעשו דלא נימטיה הנאה מעבירה ואיידי דבעי למתני סיפא לא יאכל עולמית בדידיה אבל לאחריני שרי דאיכא דעבד איסורא לא תנא דבשוגג אבל אחריני לא תנא ריישא נמי דקתני אסורה באכילה ליומיה ולאחריני בשוגג מתוקמא ורבי יהודה היא ולקמן פריך והא מתחייב בנפשו קתני [8]והא ליכא למימר ריישא נמי דוקא איהו אבל אחריני שרו בו ביום ואיהו אסור משום דקנסו שוגג אטו מזיד ומתניתין דאסר ליה ליומיה אפילו לאחריני ולא רבי יהודה היא דא"כ דקנסא דריישא אטו מזיד הוא אמאי מישתרי הוא לאורתא הא קתני גבי מזיד לא יאכל עולמית אלא עבעמא משום דלא ליתהני מעבירה הוא ולא שנא הוא ולא שנא אחריני: **ר' יוחנן הסנדלר אומר בשוגג יאכל למולאי שבת.** בכדי שיעשו כר' יהודה דמשוי ליה עבירה אף בשוגג ועדיפא מדרבי יהודה דאילו רבי יהודה שרי ליה לאורתא אפי' לדידיה דלא קנים שוגג אטו מזיד ורבי יוחנן קנים שוגג אטו מזיד הלכך איהו דעבד איסורא קנסו רבנן אחריני דלא עבדי איסורא לא קנסו אלא בכדי שיעשו ימתינו דלא ליתהני מעבירה: **במזיד לא יאכל עולמית כו'.** לאו משום קנסא הוא דהא אחריני לא עבוד איסורא אלא מקראי יליף לה רבי יוחנן בנכתובות באלו נערות (דף נד:) ובנ"ק בפרק מרובה (דף עא.) ושמרתם את השבת כי קדש וגו' [שמות לא] [9] מה קדש אסור באכילה אף מעשה שבת אסורים באכילה יכול אפילו בשוגג ת"ל מחלליה מות יומת [שם] במזיד אמרתי ולא בשוגג: **ונוקמה במזיד ור"מ היא.** דאמר אסורה ליומיה: **מה יום הכפורים כו'.** לא יאכל בו ביום דהא יום עיניו הוא: **ונוקמה כר' יוחנן הסנדלר דאמר כו'.** לא יאכל בו ביום לא הוא ולא אחרים. ואית דמפרשי דהאי במזיד לא יאכל דרבי מאיר ובשוגג לא יאכל דרבי יהודה לא יאכל הוא אבל לאחרים שרי והאי אסורה באכילה ליומיה דקאמר רב נמי לדידיה קאמר אבל לאחריני שרי ולאו מילתא דהא דומיא דיום הכפורים קתני דלא שנא לו ולא שנא לאחרים אסור באכילה ליומא דגמרי משמע: **כי מורי להו רב לתלמידיה.** במנכל בשבת הוראה ביחיד מורי להו רבי מאיר דמיקל: **בפירקא.** ביום השבת ברבים: **וכי תימא הנא בפירקיה הנא קמיה.** ברבים היה שוה משנה זו ביום הדרשה ומיהם רב לעמי מאיר שלא ישמעו קולו: **אמו.** בני הכנסת הנאים לשמוע מה שהיה רב דורש: **לאנא לייתי.** כלומר[10] הם מטין אוזן לשמוע מן התלמידים היושבים שם ושונין אים משנתו לעצמו: **לאמורא.** שהיה עומד בפני רב ומשמיע לרבים מה שראש הדרשה ליתן לו אליו היו שומעין: **עד כאן לא קאמר ר"מ אלא במבשל.** בשוגג דכיון דאיסור שבת ליכא דשוגג הוא איסור מוקצה נמי ליכא דמעיקרא הוי חזי לכום מיה: **אכל שוחט.** בשוגג הוי דאיסור מוקצה מיהא אסורה דבין השמשות לא הוא חזיא לכום. כל אכילה שלא בדרכה קרי כוסם כמו (ברכות דף ט.) הכוסם את החיטין הכוסם את האורז כם פילפלי ביומא דכפורי (שם דף לו:): **הא ר"מ שרי.** מדאילטריך לאוקמה כרבי יהודה מכלל דקסבר רב דר"מ שרי: שהיה

המבשל בשבת בשוגג יאכל. אפילו [3]בו ביום דר"מ לא קנים כלל שוגג אטו מזיד כדמוכח בהניזקין (גיטין נג:) ובפ' כירה (שבת דף לח.) נמי משמע דשרי בו ביום גבי הא דבעי מרבי מייא בר אבא שבת קדירה ע"ג כירה כו' במזיד לא יאכל לא הוא ולא אחרים בו ביום אבל במול"ש שרי אפי' לדידיה מדבעי לאוקמי מתניתין ר"מ ובמזיד ומתניתין דומיא דיום"כ קתני דאסור בו ביום בין לו בין לאחרים ושחיטתו כשרה קתני לא שנא לו ולא שנא לאחרים בדאמרינן בסמוך ועוד אי במזיד לא יאכל עולמית לר"מ א"כ היינו מזיד דרבי יהודה דהא מוקי מתניתין בשוגג ורבי יהודה ובמזיד לא יאכל עולמית הוא אבל אחרים אוכלים למולאי שבת אי לא יאכלו עולמית א"כ היינו מזיד דרבי יוחנן הסנדלר ועוד דבמרובה (נ"ק דף עא.) מוקי דרבנן דפטורו בטבח בשבת מתשלומי ד' וה' כרבי יוחנן הסנדלר ולא מוקי לה כר' יהודה ובעי נמי התם מאי טעמא דר' יוחנן הסנדלר ולא בעי [3]מ"ט דר' יהודה בלא דמילתא מזיד דר"מ שוגג דר' יהודה מזיד דרבי יהודה שוגג דרבי יוחנן הסנדלר: **מורי** להו בר"ם. משמע שכן הלכה וכן דרש רבא בפ' כירה (שבת דף לח. ע"ש) כר"מ וקשה מכאן לפי' הקונטרס דבריש אין לדין (גיטין דף כד:) גבי עובד כוכבים שהבית דוחין ליטראל אם יש מאותו המין במאוכר אסורין ולערב נמי אסורין בכדי שיעשו ופירש הקונט' דטעמא דאסורין בכדי שיעשו כדי שלא יהנה ממלאכת יי"ט והרי מבשל בשבת דבשוגג יאכל אע"ג דנהנה ממלאכת שבת ומיהו י"ל דאין נהנה כ"כ כיון דבלאו הכי ראוי לכום אבל קשה משחט בשבת בשוגג דיאכל לר"מ היכא דהיה לו חולה מבעוד יום והכריע כדאמרינן בסמוך משום דלא הוי מוקצה ולא אסר מטעם שנהנה ממלאכת שבת א]וי"ל דבמילתא דלא שכיח לא גזרו!]: **בי** שרי ר"מ בגון שהיה לו חולה מבעוד יום. וא"מ ונוקי מתניתין בשוגג ור"מ ולא היה לו חולה כלל וי"ל דדומיא דיום"כ קתני דאסור אף אם לא היה לו חולה וא"מ והא על כרחך לא הוה לגמרי דומיא דיום"כ דבשבת אם לא הכריע מותר אפי' לרבי יהודה וי"ל דבמקום שעיין מיום קא מדמה שבת ליום"כ כדתני אע"פ שמתחייב בנפשו: כגון

[6]כל נרות של מתכת מטלטלין חוץ מן הנר שהדליקו בו באותה שבת ודלמא שאני התם דהוא דחי ליה בידים אלא אמר רב אשי רבי יהודה דמבשל היא [1]דתנן [2]המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר [4]בשוגג יאכל במוצאי שבת במזיד לא יאכל עולמית רבי יוחנן הסנדלר אומר בשוגג יאכל למוצאי שבת לאחרים ולא לו במזיד לא יאכל עולמית לא לו ולא לאחרים ונוקמה במזיד ורבי מאיר לא סלקא דעתך דקתני דומיא דיום הכפורים מה יום הכפורים לא שנא בשוגג ולא שנא במזיד לא אכיל אף הכא נמי לא שנא בשוגג ולא שנא במזיד לא אכיל ומי מצית מוקמת לה בשוגג ורבי יהודה והא אף על פי שמתחייב בנפשו קתני הכי קאמר אע"פ דבמזיד מתחייב בנפשו הוא הכא דבשוגג שחיטתו כשרה ונוקמה כרבי יוחנן הסנדלר דאמר לא שנא בשוגג ולא שנא במזיד לא אכיל רבי יוחנן הסנדלר קמפליג במוצאי שבת לאחרים ולא לו תנא דידן שחיטתו כשרה קתני לא שנא לו ולא שנא לאחרים תני תנא קמיה דרב [5]המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל ומשתיק ליה רב מאי טעמא משתיק ליה [6]אילימא משום דסבירא ליה כרבי יהודה ותנא תני כרבי מאיר משום דסבירא ליה כרבי יהודה מאן דתני כרבי מאיר משתיק ליה ועוד מי סבר לה כרבי יהודה והאמר רב חנן בר אמי כי מורי להו רב לתלמידיה מורי להו כר' מאיר וכי דריש בפירקא דריש כרבי יהודה משום עמי הארץ וכי תימא תנא בפירקיה תנא קמיה אטו כולי עלמא לתנא צייתי לאמורא צייתי אמר רב נחמן בר יצחק תנא שוחט תנא קמיה דרב השוחט בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל אמר ליה מאי דעתיך כרבי מאיר עד כאן לא קשרי רבי מאיר אלא במבשל דראוי לכום אבל שוחט דאין ראוי לכום לא והא מתניתין דשוחט הוא [7]ואמר רב הונא דרש חייא בר רב משמיה דרב אסורה באכילה ליומא ונסבין חבריא למימר רבי יהודה היא הא רבי מאיר שרי כי שרי רבי מאיר כגון

---

[1] נדרים לד"ל דלא הל דאמרינן דאסורה באכילה ליומא דיי היא משעין לה מהלכה דמבשל כלומר יומ'. [2] ל"ל הכי קאמר אע"פ כ) ל"ל דמזיד מתחייב בנפשו דכפורי ביומא דכפורי ביומא דכפורי ביומא